

Ett gammalt hus historia

En hel del hus i vår by är ännu byggda på 1800-talet. Bos-Sestu hus är flyttat från Hopenbackan 1908 men byggdes långt före det. Anders Hansson Bosas ägde stället fram till sin död den 29 november 1789. Sonen Hindrik Andersson Bosas hade dött redan den 3 maj samma år. Gustav III hade startat ett krig mot Ryssland och trupperna som var förslagna vid gränsen (som då gick utmed Kymmene älv) spred sjukdomar i trakten.

Sonsonen Anders Hindriksson Bosas (f. 1768) brukade Bos-Sestu tillsammans med sin farbror Mats Andersson (f. 1760) men det blev bråk och de processade och Bos-Sestu delades slutligen 1816 i Bos-Sestu-Stuvus och Sestu-Kamars. På Siggés karta över Hopenbackan finns det två skilda hus men inga uppgifter om när de byggdes. Troligt är i alla fall att det gamla Bos-Sestu delades i två hus (stuvun och kamarn) omkring 1816. Men det är inte omöjligt att det nuvarande huset byggdes senare. Två dörrar i övre våningen är helt tydligt från 1700-talet men det var vanligt att flytta gamla dörrar till nya hus.

År 1883 sålde den dåvarande ägaren till Bos-Sestu-Stuvus sin del åt "moofa" Anders Johan Gustafsson Bosas och bägge delarna slogs åter ihop till Bos-Sestu. Då behövdes inte det andra

huset mera men det är oklart om dess öde. Ett hus flyttades i alla fall i storskiftesregleringen 1908.

Moofa ville inte flytta bort från Hopenbackan och processade om storskiftesbeslutet men förlorade. I ilskan lär han ha kört stockarna till huset över rån och stjälp av dem. Sedan skyfflade han bort matjorden från åkern och lade en enkel rad med stenar varpå stockhuset radades upp. Leran under stenfoten frös varje vinter och husväggarna lyftes upp tio centimeter – men inte golvet som var lagt på en annan rad med stenar innanför. På vintrarna fanns det rimfrost innanför stockväggarna på morgonen.

Lägg märke till att fönstren är relativt moderna T-fönster som kom först på 1900-talet så de är troligen utbytta vid flytten. Vinden är också ganska låg. Huset hade ännu inget brädfodring utanför utan väggen bestod av rödmyllade stockar. Taket var pärttak. Skorstenens (till höger) placering visar att bakugnen ännu fanns i stugans hörn.

Liksom ifråga om många andra hus i byn så byggdes en andra våning på huset år 1930. Före 1930 var golvet ett skurgolv av breda plankor som inte var spontade. Då man skurade golvet så

rann vatten ned i potatiskällaren under golvet. Vid ombyggnaden lades 35 mm spontade golvplankor som ännu finns kvar i gott skick.

B

alkong var modernt på den tiden så det byggdes en stor veranda med två ingångar. Den till vänster gick till stuvun och användes i vardags medan finingången till höger användes ganska sällan (för att inte bli smutsig). Huset var ännu inte så ljust målat som i slutet på 1930-talet. På taket syns ännu bara en skorsten. Den andra fanns bakom huset nedanför takåsen vilket tyder på att bakugnen ännu stod i hörnet på stuvun. Den flyttades troligen nån gång på 40-talet men så länge jag kan minnas (från slutet på 40-talet) så har den funnits på sin nuvarande plats så det fanns plats för ett tvättrum bakom den.

En ganska stor ombyggnad skedde 1955 då centralvärme installerades. Då sattes också **kårkmattå** (linoleum) på golvet. Men jag minns bra det gamla trägolvet med ganska så ojämna plankor. Då revs också kakelugnarna i mitten på huset eftersom de gick ut genom en liggande pipa på vinden som aldrig drog ordentligt. Till all tur lämnades kakelugnen och vedspisen kvar. Bakugnen finns också kvar och används allt emellanåt.

Dragningen av rören till centralvärmen krävde att nya tapeter sattes in och att tak och väggar målades. I taket sattes spännpapp under den gamla pärlsponten. Jag vill minnas att Willströms Paul målade och tapetserade.

Nästa stora ombyggnad skedde 1980 då stuvun fick tilläggsisolering – också under golvet som togs upp helt. Tvättrummet byggdes om fullständigt och värmepannan flyttades ut i gamla kokhuset i ladugården. Det är nu den ombyggnaden som jag delvis rivit.

Så huset har råkat ut för ganska stora förändringar 1908, 1930, 1955 och 1980. I år blir det inte någon stor ombyggnad men inte heller återställande till samma skick som före branden. Mer om det senare.